

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНІПРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ОБЛІКУ І ФІНАНСІВ
Кафедра обліку, оподаткування та управління фінансово-
економічною безпекою**

МАТЕРІАЛИ

**VIII Всеукраїнської науково-практичної
інтернет-конференції
«ОБЛІК, АУДИТ, ОПОДАТКУВАННЯ ТА ЗВІТНІСТЬ
У СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ
СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВ»
9-10 травня 2024 року**

м. Дніпро

УДК 657.6.221

Облік, аудит, оподаткування та звітність у системі забезпечення економічної стійкості підприємств: тези доповідей VIII Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції 9-10 травня 2024 р. – Дніпро : факультет обліку і фінансів, 2024. – 139 с.

Збірник містить матеріали за такими тематичними напрямками: «Бухгалтерський облік як інформаційне джерело контролю, аналізу та управління». «Сучасний стан та перспективи розвитку системи оподаткування підприємств». «Стан та перспективи інституту аудиту в Україні». «Управління фінансово-економічною безпекою підприємств». «Інноваційні технології підготовки та перепідготовки фахівців з обліку, аудиту й оподаткування». «Проблеми викладання обліково-аналітичних, фінансових та контрольних дисциплін у закладах освіти».

Матеріали подано в авторській редакції. Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори. Редакція не завжди поділяє думку та погляди автора. Відповідно до Закону України «Про авторське право і суміжні права», при використанні наукових ідей та матеріалів цього збірника, посилання на авторів і видання є обов'язковим.

Оригінал-макет підготовлений кафедрою обліку, оподаткування та фінансово-економічною безпекою на факультеті обліку і фінансів Дніпровського державного аграрно-економічного університету.

Комп'ютерне верстання: Одношевна О.О.

Зареєстровано в УкрІНТЕІ. Посвідчення № 437 від 24 жовтня 2023 року.

© Факультет обліку і фінансів
Дніпровського державного аграрно-
економічного університету, 2024

ОСОБЛИВОСТІ ОПОДАТКУВАННЯ СІМЕЙНИХ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ

*Мінковська А.В., к.е.н, доцент
Дніпровський державний аграрно-економічний університет*

Одна з найпопулярніших в Україні форм ведення аграрного бізнесу — сімейне фермерське господарство або СФГ. Сімейне фермерське господарство — це форма підприємницької діяльності, що здійснюється фізичною особою-підприємцем самостійно чи спільно з членами його сім'ї. Реєстрація СФГ вигідна тим, що дозволяє отримати низку пільг і переваг у порівнянні зі звичайним ФОП.

За даними Інституту економіки та прогнозування Національної академії наук України, станом на 2024 рік зареєстровано 31800 фермерських і 3,9 млн особистих селянських господарств, але реальна кількість може бути більшою. Така істотна кількість пов'язана з тим, що в умовах воєнного часу багато громадян вимушено переглядають сфери своєї зайнятості та все частіше звертаються до сільського господарства. Крім того, останніми роками держава активно стимулює розвиток малого та середнього бізнесу в агросекторі. Для СФГ діє спрощена система оподаткування та звітності. Вони можуть розраховувати на отримання бюджетних дотацій. Все це робить таку організаційно-правову форму привабливою для підприємців.

СФГ може займатися: вирощуванням сільськогосподарської продукції; розведенням худоби та птиці; переробкою та реалізацією власної сільгосппродукції; надання різних послуг з використанням сільгосптехніки та обладнання; агро- та екотуризмом.

Діяльність СФГ регламентується такими законами та нормативно-правовими актами: Закон України «Про фермерське господарство»; Податковий кодекс України; Земельний кодекс України; Цивільний кодекс України; Сімейний кодекс України; Закон України «Про державну підтримку сільського господарства»; Порядок державної реєстрації фермерських господарств.

Створити СФГ можуть:

- дієздатні громадяни України, які досягли 18 років;
- декілька громадян України, які є членами однієї родини або родичами;
- один громадянин України разом із членами своєї сім'ї.

Членами СФГ можуть бути: подружжя; батьки та діти, усиновлювачі та усиновлені; бабусі, дідусі та онуки; повнорідні та неповнорідні брати та сестри; інші родичі, наприклад, тітки, дядьки, племінники; співмешканці за умови, що вони ведуть спільне господарство, мають взаємні права та обов'язки.

Діти можуть бути членами СФГ, починаючи з 14 років. При цьому неповнолітні віком від 14 до 16 років можуть працювати в ньому лише за письмовою згодою батьків або осіб, які їх замінюють. Також СФГ можуть залучати інших громадян лише для виконання сезонних та окремих робіт, які безпосередньо пов'язані з діяльністю та потребують спеціальних знань чи

навичок.

Робота СФГ регламентується договором (декларацією) про створення сімейного фермерського господарства. Цей документ підписується фізичною особою-підприємцем самостійно чи спільно з членами сім'ї. У договорі зазначається: склад (ПБ та ступінь спорідненості всіх членів); права та обов'язки членів; порядок ухвалення рішень (одностайно чи більшістю голосів); умови вступу та виходу з нього; порядок розподілу доходів і покриття збитків; трудові відносини; інші положення.

Реєстрація змін у складі та умовах роботи СФГ здійснюється шляхом внесення змін до договору про його створення. Такі зміни також підлягають нотаріальному засвідченню. Керує СФГ голова, який є фізичною особою-підприємцем. Він представляє інтереси СФГ у відносинах із контрагентами, держорганами, несе майнову та іншу відповідальність, має право першого підпису фінансових документів. Голова СФГ має бути обраний членами господарства та зазначений у договорі про його створення. Цю посаду може обіймати будь-який дієздатний член. Інші повнолітні члени СФГ мають рівні права участі в управлінні, якщо інше не передбачено договором. Зокрема, вони беруть участь у зборах, де ухвалюються рішення щодо діяльності та розвитку господарства. Усі члени беруть участь у роботі господарства своїм трудовим внеском. Вони мають право на отримання частини доходу пропорційно до вкладеної праці. Також на них поширюються гарантії соціального та пенсійного страхування. Член СФГ може вийти з його складу за власним бажанням, подавши письмову заяву голові. При цьому він зберігає право на отримання належної йому частки майна господарства після його ліквідації.

СФГ може бути на наступних податкових режимах:

1. Загальна система оподаткування

Сімейне фермерське господарство на загальній системі оподаткування сплачує: податок на доходи 18%;

- єдиний соціальний внесок (ЄСВ) 22% —

- мінімальна сума (на 01.05.2024)-1760,00 грн,

- максимальна 26400,00 грн на місяць; військовий збір 1,5%.

Ця система вигідна для господарств, які мають значні витрати, оскільки податки сплачуються з чистого прибутку, а не з доходу. Щоб зрозуміти чи доцільно обирати загальну систему, потрібно визначити, які доходи планує отримувати господарство та які витрати матиме.

2. Єдиний податок 4 групи — найбільш популярний вибір, що передбачає фіксовану ставку податку залежно від площі сільгоспугідь. Підходить господарствам, які виготовляють товарну сільськогосподарську продукцію: живих тварин, продукцію тваринного чи рослинного походження, жири та олії, готові харчові продукти. В цьому випадку об'єктом оподаткування буде загальна кількість власних і орендованих земельних ділянок. Господарства звільняються від сплати податку на прибуток, земельного податку і рентної плати за використання води.

3. Єдиний податок 2 групи — підходить для СФГ, які надають окремі види послуг. Сплачуються 1 420,00 грн єдиного податку та 1760,00 грн ЄСВ.

Розмір єдиного податку становитиме 20% від мінімальної зарплати. Група підійде фермерському господарству, яке налічує до 10 працівників станом на початок року.

4. Єдиний податок 3 групи — можна вибрати зі сплатою ПДВ або без. Передбачає сплату ЄСВ 22% від мінімальної заробітної плати та єдиний податок 5% від доходу для неплатників ПДВ і 3% для платників ПДВ.

Щоб мати статус СФГ та перебувати на пільговому єдиному податку 4 групи, фермерське господарство має відповідати декільком критеріям:

- використовувати працю лише членів сім'ї СФГ;
- площа сільгоспугідь має становити від 2 до 20 га;
- не використовувати найману працю працівників за трудовими договорами;
- вести діяльність за місцем податкової адреси;
- займатися лише рослинництвом, тваринництвом і продажем цієї продукції [1].

Проте, окрім вищезазначених особливостей оподаткування, є обмеження за рівнем доходу підприємства, які змінюються в залежності від розміру мінімальної заробітної плати станом на 01.01 звітного року. Якщо господарство перевищує ці ліміти, його переводять на загальну систему оподаткування.

Обмеження за рівнем доходу господарства на 2024 рік:

друга група — 5 921 400,00 грн;

третья група — 8 285 700,00 грн;

четверта група — немає обмежень за рівнем доходу.

Основні переваги статусу:

- можливість перебувати на пільговому єдиному податку 4 групи;
- отримання державної підтримки у вигляді субсидій за кредитами, лізингом, ПДВ;
- додаткова фінансова підтримка у вигляді доплати єдиного соціального внеску.

Окрім ЄСВ, ЄП, ПДФО, ПДВ і військового збору, фермерські господарства можуть сплачувати: податок на землю; податок на нерухомість; мінімальне податкове зобов'язання 4% від нормативно-грошової оцінки землі; екологічний податок.

Література:

1. Податковий кодекс України: Закон України від 02. 12. 2010 р. № 2755-VI із змінами та доповненнями. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T102755.html#1988

2. Ключ Ю.І., Іжболдіна А.В. Теоретичне обґрунтування організації внутрішнього контролю суб'єктів господарювання. Вісник соціально-економічних досліджень. 2019. № 2-3 (70-71). С.118-128. URL: <http://vsed.oneu.edu.ua/collections/2019/70-71/pdf/118-128.pdf>

<i>Маменко А.</i> Електронні платформи для ведення бізнесу за кордоном в обліковому контексті	35
<i>Манзук К.В.</i> Переваги та недоліки консолідації фінансової звітності	37
<i>Мидловець Т.</i> Удосконалення обліку виробництва продукції рослинництва на підприємстві	40
<i>Міньковська А.В., Мирончук М.В.</i> Економічний зміст та форми розрахунків з дебіторами	43
<i>Одношевна О.О.</i> Оптимізація системи контролю, як складової організації обліку на підприємстві	47
<i>Петрова Д.</i> Облік руху грошових коштів за міжнародними стандартами	49
<i>Пильгун О.</i> Схема економічної діагностики активів підприємства і пов'язаних з ними витрат	50
<i>Романюк Д.П.</i> Шляхи покращення використання малоцінних та швидкозношуваних предметів на підприємстві	53
<i>Саванчук Т.М.</i> Бюджетний регламент як основа побудови управлінської звітності про виконання бюджетів	57
<i>Синиця Ю.С.</i> Нормативно-правове регулювання бухгалтерського обліку бюджетних установ: системний підхід	59
<i>Скиба Г.І.</i> Роль бухгалтерського обліку в системі правового регулювання	62
<i>Форій О.</i> Особливості ведення бухгалтерського обліку у Франції	65
<i>Шулаєва С.</i> Економічний зміст поняття реалізації	66

70

СЕКЦІЯ 2

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ	70
--	----

<i>Маменко А.</i> Поняття та роль трансфертного ціноутворення в оподаткуванні суб'єктів господарювання	70
<i>Міньковська А.В.</i> Особливості оподаткування сімейних фермерських господарств	72